

หนังสือคุณภาพ
ในเครืออมรินทร์

สำนักพิมพ์บ้านและสวน

ปาล์ม

PALM

คู่มือคนรักต้นไม้ชุดที่ 5
อิศรา แพงสี

สำนักพิมพ์บ้านและสวน

PALM

คู่มือคนรักต้นไม้ ชุดที่ 5
ปาล์ม

ตัวอย่าง

Writer

อิสรา แผงสี

Photographers

อภิรักษ์ สุขสัย

กฤษฎา อนุนาท

Art Directors

ธีระยุทธ ช่างคิด

กัลยภัทร กัลยานสูตร

PALM

คู่มือคนรักต้นไม้ ชุดที่ 5
ลำดับที่ 41

ปาล์ม

โดย อิศรา แพงสี

เลขมาตรฐานประจำหนังสือ
978-616-207-810-1

เจ้าของผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

กรรมการผู้จัดการสายธุรกิจสำนักพิมพ์ ธรินทร์ อุทะกะพันธุ์ ปัญจรุ้งโรจน์

บรรณาธิการที่ปรึกษา สุภาวดี โกมารทัต, ผศ.จิรายุพิน จันทระประสงศ์, ประมวล โกมารทัต

บรรณาธิการอำนวยการ ประพันธ์ ประภาสะวัต บรรณาธิการสำนักพิมพ์ กาญจนา เอนออน

บรรณาธิการชุด อุไร จิรมงคลการ บรรณาธิการเล่ม อิศรา แพงสี

เลขานุการคณะบรรณาธิการ สุวีร์รัตน์ ตั้งตะธรรากุล ชัยเบติเตอร์ พิมพ์า จิตตประสาทศิลป์

ศิลปกรรม ธีระยุทธ ช่วงคิด, กัลยาภัทร กัลยาณสูตร, ชฎาณิศ ศิริบุชา บรรณาธิการภาพ อภิรักษ์ สุขสัย

ช่างภาพ ภุชดา อนุนาท ผู้จัดการฝ่ายพิสูจน์อักษรและคอมพิวเตอร์ ชัชฎา พรหมเลิศ

พิสูจน์อักษร นิภาดา พลายุศรี คอมพิวเตอร์ ธรรมรัตน์ เอี่ยมวรากุล

ประสานงานการผลิต ไตรรัตน์ ทรงเผ่า ฝ่ายการตลาดและสื่อสารแบรนด์ น้ำทิพย์ เงินแย้ม,

ศุภมิต นำประดิษฐ์, จุรีพร สงประเสริฐ

เจ้าของลิขสิทธิ์

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

พิมพ์ครั้งแรกในประเทศไทย ปีพ.ศ. 2551

Amarin Printing and Publishing Public Co., Ltd.

First published in Thailand in 2008 by Amarin Printing and Publishing Public Co., Ltd.

ข้อความและรูปภาพทั้งหมดในหนังสือนี้ เจ้าของลิขสิทธิ์สงวนสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

การคัดลอกส่วนใด ๆ ในหนังสือนี้ไปเผยแพร่ในทุกรูปแบบ ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน

ยกเว้นการอ้างอิงเพื่อการศึกษาและการวิจารณ์

สำนักงาน

บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

65/101-103 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี)

เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4274

โทรสาร 0-2422-9999 ต่อ 4078

E-mail: info@amarin.co.th

Homepage: <http://www.amarinpocketbook.com>

สารบัญ

บทนำ	4	ปาล์มพญาหนาม	22
ปาล์มกับงานภูมิทัศน์	5	ปาล์มพัด	104
การขุดล้อมต้นปาล์ม	7	ปาล์มไพลิน	42
ขั้นตอนการขุดล้อมปาล์ม	8	ปาล์มพ็อกซ์เทล	124
การค้ายันต้นปาล์ม	10	ปาล์มยะวา	86
ตลาดปาล์มในประเทศไทย	13	ปาล์มระย้าเขียว	98
รวมพรรณปาล์ม	15	ปาล์มลูลม	84
กะป้อใบกลม	76	ปาล์มแฉีก	52
กะป้อหนู	80	ปาล์มสะตือเขียว	120
คิงปาล์ม	26	ปาล์มหน้าต่าง	106
จิ้งแคระ	114	ปาล์มอ้ายหมี่	50
จิ้งญี่ปุ่น	108	ปาล์มแอ๊ปเปิ้ล	54
จิ้งญี่ปุ่นต่าง	110	ปาล์มเฮนรี่	88
จิ้งใต้	112	เป็งทะเล	92
เจใบลาย	102	เปาโรติส	16
ช้างร้องไห้	34	พระยาถกลาง	72
เต่าร้างต่าง	38	มะพร้าว	48
เต่าร้างลาย	40	ศรีสยาม	30
บราเฮีย	36	สละอินโด	116
ปาล์มขนไก่	24	ลีสสองปันนา	94
ปาล์มขวดหนาม	64	ลีสสองปันนากอ	96
ปาล์มเขย่ง	122	หมากดำ	66
ปาล์มเคราฤๅษี	46	หมากนวล	18
ปาล์มจีน	82	หมากนวลสีทอง	20
ปาล์มจีบ	74	หมากส้ม	28
ปาล์มเจ้าเมืองตรัง	78	หมากเหลือง	58
ปาล์มเจ้าหญิง	56	หมากเหลืองแคระ	60
ปาล์มซาแมรอปส์	44	หมากอาดัง	100
ปาล์มเซอร์รี	68	เหลืองพร้าว	32
ปาล์มชามูไร	118	อินทผลัม	90
ปาล์มน้ำมัน	62	เอกสารอ้างอิง	126
ปาล์มบังสุริย์	70		

PALM

บทนำ

หากนึกถึงไม้ประดับที่มีความสง่างามในตัวเองและดูแลรักษาง่าย หลายคนคงนึกถึง “ปาล์ม” ที่ปลูกประดับสวนเนื้อที่กว้าง เช่น ตามโรงแรม เกาะกลางถนนในกรุงเทพฯ สถานที่ราชการ หรือสวนในบ้าน เพื่อแสดงความหรูหราอลังการและแสดงฐานะทางสังคม มักนิยมปลูกปาล์มประดับที่มีใบสวยงาม ลำต้นใหญ่ และรูปทรงสูงสง่า เนื่องจากปาล์มประดับแต่ละชนิดมีลักษณะเด่นที่ตรงใจนักจัดสวนหลายประการ จึงทำให้ไม่เคยตกกระแสในตลาดต้นไม้จัดสวนเลย

1. สร้างจุดเด่นในสวน
ด้วยอินทผลัมใบเงินต้นใหญ่
มีทรงพุ่มและใบสวยงามสง่า
เหมาะสำหรับพื้นที่บริเวณกว้าง

2. ปาล์มจีนเมื่ออายุยังน้อย
มีใบสวยงามและทรงพุ่มกะทัดรัด
นิยมปลูกเป็นไม้กระถางวางประดับ
แต่เมื่อต้นโตขึ้นควรย้ายปลูกลงดิน

ปาล์มกับงานภูมิทัศน์

เมื่อนับย้อนไปถึงยุคบาบิโลน ยุคอียิปต์โบราณ ชนเผ่าอาหรับมีการจัดสวนปาล์มเพื่อสร้างโอเอซิสกลางทะเลทรายอันร้อนระอุ ซึ่งปาล์มแต่ละชนิดที่นำมาใช้มีความทนทานต่อสภาพแห้งแล้งและหนาวเย็นในพื้นที่แห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันความนิยมในการจัดสวนปาล์มมีให้เห็นเพิ่มขึ้น มีการนำปาล์มไปใช้จัดสวนหลากหลายรูปแบบ เช่น สวนเมืองร้อน สวนโมเดิร์น สวนป่า รวมทั้งสวนพฤกษศาสตร์ที่รวบรวมพรรณไม้จำพวก Exotic Plants ปาล์มจึงมีความสำคัญในงานภูมิทัศน์ ด้วยมนตร์เสน่ห์ของรูปร่างลำต้นที่สูงสง่า ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของปาล์ม บางชนิดมักปลูกเป็นกลุ่มสร้างจุดเด่นในสวนหย่อมอย่างสิบสองปันนา บางชนิดเหมาะปลูกเรียงเป็นแถวริมถนนหรือริมรั้ว สร้างความรู้สึกโอ่อ่าอลังการได้ดีไม่น้อย

ชนิดปาล์มที่นำมาใช้มีทั้งปาล์มที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในป่าร้อนชื้น ป่าเต็งรัง ป่าหินที่แห้งแล้ง และป่าชายเลน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละพื้นที่และลักษณะนิสัยของปาล์มแต่ละชนิด ไม่ว่าจะเป็นสภาพแสง อุณหภูมิ ปริมาณความชื้น หากมีแสงแดดจัด ค่อนข้างแห้งแล้ง ควรเลือกปาล์มที่สามารถทนแล้งได้ดี เช่น

1. มะพร้าวนิยมปลูกริมทะเลหรือริมน้ำ เพราะทนน้ำท่วมขังและทนลมแรงได้ดี ไม่ควรปลูกบริเวณพักผ่อนหรือสนามเด็กเล่น เพราะใบและผลเป็นอันตรายเมื่อร่วงหล่น
2. สิบสองปันนากมักปลูกเป็นไม้ประธานในสวนหย่อม หรือปลูกริมลำธารและน้ำตก เพราะลักษณะใบเป็นแบบขนนก สร้างความอ่อนไหวนุ่มนวล

1.-2. ปาล์มทางมหาจิงจอกและ
ปาล์มขนนก ลำต้นสูงสง่า ใบเป็นพวง
รูปขนนก ให้ความรู้สึกอ่อนไหว
นุ่มนวล ช่วยลดความแข็งกระด้าง
ได้เป็นอย่างดี

ตาลโตนด มะพร้าว ลาน อินทผลัม เป็นต้น ถ้าพื้นที่อยู่ริมน้ำหรือมีระดับน้ำใต้ดินสูง ควรเลือกปาล์มที่ชอบความชุ่มชื้น **ทนน้ำท่วมขัง** เช่น หมากแดง ปาล์มน้ำพุ ปาล์มแวกซ์ นอกจากนี้ปาล์มบางชนิด เช่น ปาล์มไฟ ปาล์มบังสุริย์ ปาล์มเจ้าเมืองถลาง ต้องการความชื้นในอากาศสูงและแสงแดดรำไร จึงควรนำมาปลูกในพื้นที่เหมาะสม นอกจากข้อจำกัดของลักษณะนิสัยแล้ว ความหลากหลายของขนาด รูปทรง สีลำ ลักษณะของลำต้นและใบ ก็มีผลต่อการเลือกใช้ปาล์มประดับ ทั้งปาล์มต้นเดี่ยว ปาล์มแตกกอ และปาล์มเลื้อยพัน

รูปร่างใบมีทั้งใบสามเหลี่ยม ใบเป็นพวง ใบรูปหางปลา รูปพัดจักเว้าตื้น รูปพัดจักเว้าครึ่งใบ รูปจักเว้าถึงสะดือ รูปพัดแกนโค้ง รูปขนนก และรูปขนนกสองชั้น ปาล์มบางชนิดมีจุดเด่นเฉพาะตัวที่สีลำของลำต้นหรือใบ เช่น หมากแดง หมากเขียว หมากเหลือง หมากส้ม หมากงาช้าง ตาลแดง ตาลเหลือง ตาลน้ำเงิน ตาลฟ้า ด้วยรูปทรงที่ไม่รก ใบหลุดร่วง

น้อย การตัดแต่งควบคุมทรงพุ่มและบำรุงรักษาจึงง่ายกว่าพืชชนิดอื่น อีกทั้งสามารถเก็บเมล็ดที่มีเป็นจำนวนมากมาเพาะหรือปลูกเลี้ยงได้ และยังซุดล้อมสำหรับย้ายปลูกได้ง่ายเนื่องจากรากเป็นระบบรากฝอย ทำให้ต้นปาล์มซุดล้อมมีราคาให้เลือกหลากหลายตามขนาดของต้นและชนิดที่ต้องการ อย่างไรก็ดีตามต้นกล้า ปาล์มส่วนใหญ่จะมีราคาถูก และเมื่อเลี้ยงจนกระทั่งต้นมีขนาดใหญ่ ราคาจะแพงขึ้น

แม้ลักษณะต้นปาล์มส่วนใหญ่จะให้ความรู้สึกแห้งแล้งและแข็งกระด้าง แต่ด้วยความสง่างามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงทำให้มีการนำต้นปาล์มมาใช้เป็นไม้สร้างจุดเด่นของสวนได้หลายสไตล์ ใบปาล์มบางพันธุ์ให้ความรู้สึกชุ่มชื้น ช่วยลดความกระด้างลงได้ เช่น ปาล์มจำพวกหมาก จัง เต่าร้าง หวาย กะพ้อ เป็นต้น ดังนั้นการเลือกใช้ปาล์มมาจัดสวนจึงควรเลือกชนิดและขนาดของปาล์มเมื่อต้นโตเต็มที่ให้เหมาะกับขนาดพื้นที่สวน โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมสำหรับการเจริญเติบโตพร้อมกับรูปทรงของต้นและกิ่งใบของปาล์มด้วย

การขุดล้อมต้นปาล์ม

ปัจจุบันความนิยมในการใช้ปาล์มปลูกประดับมีเพิ่มขึ้น ทำให้ต้นปาล์มประดับพร้อมปลูกเป็นที่ต้องการในท้องตลาดมากขึ้น โดยทั่วไปปาล์มขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ด ซึ่งต้องใช้ระยะเวลานานและไม่สามารถคัดเลือกได้ว่า ต้นปาล์มที่ออกขึ้นมานั้นจะมีรูปทรงตามต้องการหรือไม่ ดังนั้นการขุดล้อมต้นปาล์มเพื่อนำมาปลูกประดับจึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับสถานที่ที่ต้องการความสวยงามในช่วงระยะเวลาอันสั้น อีกทั้งยังสามารถคัดเลือกลำต้นปาล์มที่มีรูปทรงสวยงามและขนาดได้ตามความต้องการ

การขุดล้อม หมายถึง การขุดเคลื่อนย้ายต้นไม้เพื่อปรับเปลี่ยนตำแหน่งที่ตั้งจากที่หนึ่งไปปลูกอีกที่หนึ่ง โดยต้นไม้ยังมีชีวิตอยู่และพร้อมเจริญเติบโตต่อไปได้ทันที สำหรับระยะที่เหมาะสมในการขุดล้อมคือช่วงที่ปาล์มพักตัวในช่วงฤดูแล้ง ในเมืองไทยควรเป็นช่วงปลายฤดูหนาวจนถึงปลายฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงพฤษภาคม โดยนิยมขุดล้อมปาล์มแบบมีดินติดไปกับราก (balled & burlaped) แบ่งเป็น 2 วิธี คือ การขุดล้อมสด และการขุดล้อมคาหลุม ซึ่งมีความแตกต่างกันดังนี้

จึงจึ้นนิยมปลูกบังแนวกำแพงในที่แคบและมีแสงแดดค่อนข้างร่มช่วยลดความแข็งกระด้างของแนวกำแพงได้ดี

ตุ้มรากของปาล์มขุดล้อมหุ้มซาแรนหรือผ้ากระสอบ เพื่อป้องกันดินหลุดออกจากราก และช่วยรักษาความชื้นในดินได้ดี

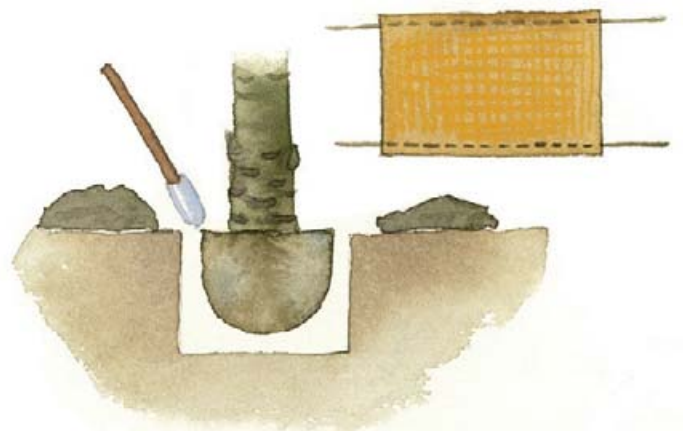
1. การขุดล้อมสด เป็นการขุดล้อมที่สามารถยกและเคลื่อนย้ายต้นปาล์มออกจากหลุมได้ทันที เหมาะสำหรับปาล์มที่แข็งแรงทนทาน ตั้งตัวได้รวดเร็ว และดูแลง่าย เช่น หมากเขียว หมากแดง
2. การขุดล้อมคาหลุม เป็นวิธีที่ต้องพักต้นปาล์มไว้ในหลุมประมาณ 1-3 เดือนก่อนย้ายปลูก เพื่อรอให้เกิดรากใหม่ที่สมบูรณ์และมีสีน้ำตาลก่อน จึงขุดล้อมออกจากหลุมและนำไปปลูกได้ วิธีนี้เหมาะกับปาล์มที่ต้องปรับตัวก่อนการย้ายปลูก เช่น อินทผลัม ปาล์มแฉ้วน

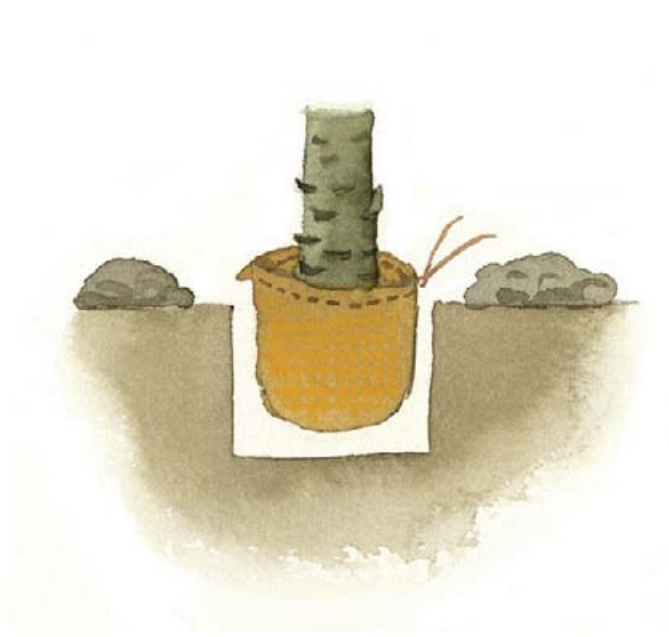
ขั้นตอนการขุดล้อมปาล์ม

1. ถอนหญ้าและวัชพืชรอบๆโคนต้น แล้วรดน้ำให้ดินนุ่ม เพื่อสะดวกในการขุด

2. ขุดร่องรอบโคน ให้แนวร่องมีเส้นผ่านศูนย์กลางโคน 2 ถึง 6 เท่าของเส้นผ่านศูนย์กลางลำต้น ระวังอย่าให้ตมดินแตก

3. หุ้มกระสอบป่านรอบ
ตุ้มดินให้แน่น เพื่อไม่ให้
ดินแตกออกจากราก

4. ยกต้นขึ้นจากหลุมไว้
ในที่ร่ม รดน้ำสม่ำเสมอ

5. รอจนแตกรากฝอยและแทงทะลุออกมา
นอกกระสอบ จึงนำไปปลูกได้

Tips

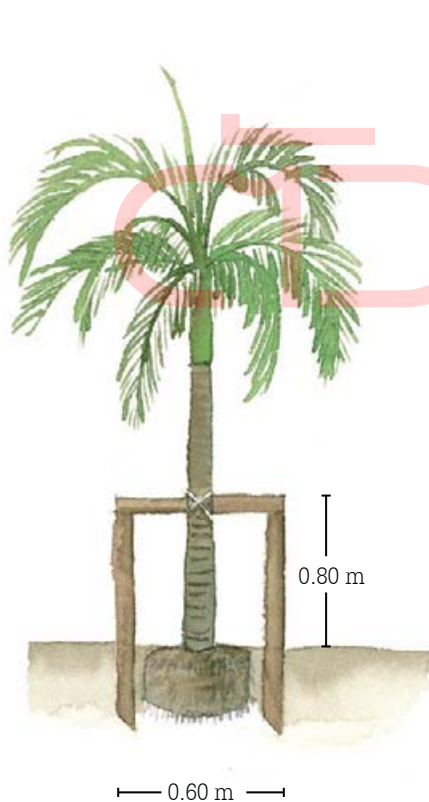
- ไม่ควรขุดล้อมในเดือนมิถุนายนถึงกันยายน เพราะเป็นช่วงที่ต้นปาล์มกำลังเจริญเติบโต และแตกใบอ่อนมาก
- ก่อนขุดล้อม ควรตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคหรือมีแมลงทำลาย กิ่งแห้งตาย และกิ่งที่ผิดปกติ เพื่อลดขนาดทรงพุ่มให้เหลือประมาณ 10 - 30 % จะช่วยให้ต้นไม้คายน้ำน้อยลง แต่ไม่ควรตัดออกมากกว่านี้ เพราะอาจทำให้ต้นไม้ชะงักการเจริญเติบโตหรือเจริญได้ช้ากว่าปกติ
- ควรแกะซาแรนหรือผ้ากระสอบออกจากตุ้มรากก่อนย้ายปลูก เพื่อให้รากเจริญเติบโต ยึดเกาะได้เร็วยิ่งขึ้น
- การขุดล้อมควรใช้อุปกรณ์ที่คมมาก เพื่อไม่ให้รากกระทบกระเทือน ขณะขุดชอน ระวาง อย่าให้ตุ้มดินแตก และรัดตุ้มให้แน่น เพื่อป้องกันดินหลุดขณะขนย้ายหรือย้ายปลูก

การค้ำยันต้นปาล์ม

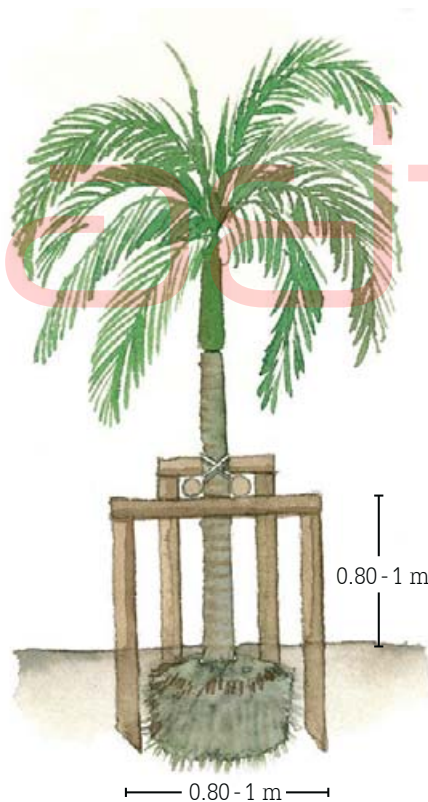
หลังการย้ายปลูก

หลังจากนำต้นปาล์มที่ขุดล้อมมาปลูกประดับสวน ระบบรากของต้นปาล์มยังเจริญไม่พอที่จะยึดกับดิน หากต้นโยกคลอนอาจทำให้ระบบรากฝอยที่แตกใหม่เสียหาย ทำให้ต้นปาล์มเจริญเติบโตช้าหรือตายได้ โดยเฉพาะต้นที่มีทรงพุ่มขนาดใหญ่และสูง ดังนั้นควรค้ำยันและดูแลรักษาต้นปาล์มอย่างถูกวิธี

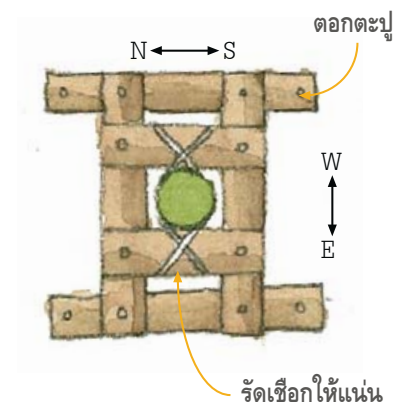
สำหรับปาล์มที่ขุดล้อมมาปลูกมักมีลำต้นขนาดใหญ่ เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นไม่ต่ำกว่า 3 นิ้ว นิยมใช้วิธีค้ำยันแบบชั่วคราว มี 3 วิธี คือ

การค้ำยัน 2 หลัก

การค้ำยันแบบคอก

แปลนการค้ำยันแบบคอก